

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

obstringeret; & S. Paulum, Teclæ; S. Martiale, S. Valeriæ; S. Clementem Flavia; & S. Dionysium Ariopagita ait, professores vitæ monasticæ consuevit se promittere renunciationem vitæ diuise, qualis est coniugum. Et eodem spiritu sancti Ecclesiæ Doctores Basilius, Ambrosius & Augustinus, hoc votum tanto cum fructu prædicabant ac persuadebant: vt innumera personæ in se obstringerent. quemadmodum etiam in hoc sæculo sunt innumera, quæ trita antiquorum vestigia tenent, & sequuntur.

§. I.

SEd quis non plurimum delectetur hac oblatione cum voto facienda, si sperpendat quanti referat esse cum Deo liberalem, qui dona sua & fauores eâ mensurâ metiri solet, quâ nos metimur nostra seruitia, ita vt se valde liberalem erga liberales ostendat: non item erga parcos. quis autem dubitet, eum esse liberalem erga Deum, qui aliquod ei obsequium ex voto præstat, quam qui idem facit absque voto? nam cum voto (ait S. Anselmus) non solum arboris fructum Deo offers; sed ipsammet arborem, ex qua fructus ille provenit: tradis enim Deo libertatem tuam, quæ res est omnium, quas possides, preciosissima: & eius amore renuncias iuri, quod habebas ad contrahendum matrimonium, & faciendum absque vlla culpa, quod alias Deus tibi non prohibuerat. Ecclesia antiqua Deo Domino nostro dicebat: *Omnia poma noua & vetera, dilecte mi, seruaui tibi*. At recens Ecclesia non solum poma, sed ipsas quoque pomos, antiquas & nouas, earumque fructus offert: promittit enim multa legis naturalis propria; & alia propria legis gratia: quædam quæ sunt de præcepto, quædam de solo consilio; & in ijs, quæ sunt de præcepto addit etiam votum ad eod generoso & liberali animo: vt, quamuis illud præceptum non fuisset, voto nihilominus idē obtulisset, vt magis ipsi Domino placeret: quale esset, si quis voto se obstringeret, sacræ Militiæ in diebus festis audiendi; aut non furandi, non adulterandi, etiâ si de huiusmodi, præceptum nullū esset: sic enim fieri debet præcellens Castitatis votum: in quo Deo D.N. offertur continetia præcepti naturalis, vt abstinetur ab illicitis voluptatibus; & continetia Evangelici consilij, vt etiam licitis renunciatur: quia tunc datur Deo etiam auctor liberij arbitrij, ex qua fructus huiusmodi proueniunt. Et hac ratione ostendit creatura summū liberalitatis gradū, quæ erga suum creatorem ostendere potest; dū scilicet in re ad eod grauac difficili multo plus præstat, quam ille iubeat. Rustici & tributarij (ait S. Dorotheus) reddunt suis Dominis tributa & vectigalia, quæ illis ex Iustitia debent: quæ nisi reddant, conijciuntur in custodiam, ac iure puniuntur: ingenui tamen ac nobiles principibus suis dona & munera magni precij offerunt nomine tantum gratitudinis, & vt fidelitatem & amorem suum erga illos hac ratione profiteantur. Hunc in mō-

e. 24 & 27.
De Eccles.
Hier. c. 6.

4.
Deus erga
liberales li-
beralis est.

Lib. 1. de Si-
militud. c.
84.

a Rant. 7. 13

Tract. 1. c. 3.

Maximus
gradus libe-
ralitatis ho-
minis est
Deo in con-
silio votum
reddere.
Sermo. 2.

dum

Non seruās
præcepta pu-
nietur gra-
uissime.

b Ps. 75. 12.

c Ps. 131. 2.

d 2. Re. 7. 12

5.
Votum con-
stanti red-
dit in casti-
tate.

2. 2. 9. 2. 4.
4. ad 1.

Tract. 1. c. 9.

Voto Deo
facto desse
magna est
in urbani-
tate.

c Ps. 75. 13.

Votum red-
dit id quod
est liberum
necessariū.

dum vulgares ac tepidi Christiani satis sibi esse putant, si Deo reddant Præceptorum tributa: nisi enim ea seruent, seuerissime punientur: feruientes autem, & qui animos gerunt nobiliores, vota offerunt & promissa in multis rebus heroicis, ad quas præcepto noscunt tenebantur; sed liberales se ostendunt Creatori suo in gratiarum actionem ob accepta ab eius manu beneficia; & in recognitionem fidelitatis, & amoris erga ipsam. Et sic spiritu dicebat Dauid: *b vouete & reddite Domino Deo vestro omnes, qui in circuitu eius offerunt munera: quasi dixerit: donis & muneribus, quæ sponte Deo offertis, adiungite etiam vota, ut pluris ab eo fiant; eod quod simul cum munere cor vestrum offeretis, & libertatem, quam simul traditis. Cum enim Deus sit liberalissimus in remunerando, quod sibi offertur: copiosius oblationem illam remunerabit, cui votum adiungitur. Quemadmodum remunerauit votum ipsius Dauidis, quo iurauit Domino, & votum vouit Deo Iacob: se non sumpturū requiem, donec inueniret locum Domino, & tabernaculum erigeret Deo Iacob. illud, inquam, votum remunerauit Deus excellentissima quadam promissione, ingentium bonorum ipsi & eius successoribus; & venturi ex eius semine ac domo Messia, qui d regnaturus esset in eius domo in æternum.*

MAGNUM etiam aliud bonum nobis accedit ex voto, castitatis, firmitatis scilicet, & Constantia in ea seruanda: ex quo stabilitas oritur eius, quem propriè statum Virginitatis aut Continentiæ vocamus. Cum enim voluntas nostra naturâ suâ sit instabilis in suis decretis & propositis: non est medium aptius ad eam mutabilitatem stabiliendam, ne retrocedat: quàm si voto obligetur, quod teste S. Thoma magnam adfert decretis firmitatem: nam hoc modo, ait, nos imitari constantiam beatorum in cælo. Nam, ut supra inuenuimus, reuerentia debita infinitæ Dei maiestati, cui votum & promissum fit, inuitat, imò obligat, ut ne promissioni nostræ desimus. Si enim est ingens inciuilitas, non stare verbis & promissis factis Regibus & principibus ac propterea diligentissimè curant homines, exactè & ad nutum ea explere, quæ illis promiserunt: quanto maior censenda erit inurbanitas, si qui promissioni ac voto desit, quod Regi cælesti obtulit, in cuius manibus spiritus & uita est posita omnium Principum terræ. Ac propterea Propheta ille Rex dixit: qui e uouetis, Domino reddite: est enim terribilis, & auferit spiritum Principum: & est terribilis apud Reges terræ. id uolens significare: eum, cui vota fiunt, talem esse, ut qui uouent, etiam si Principes sint aut Reges, nesciterint promissis, ostendat se eis terribilem, & auferat spiritum, & uitam gratiæ; & fortè etiam corporum.

ALIA quoque ratio firmitatis & stabilitatis voti est, quod uouens conuertat id, quod liberum ac voluntarium illi erat, in debitum & necessarium: obligat enim se uouens, ad id præstandum sub ea pœna, ut à Dei amicitia, &

iure ad Cælum perveniendi excidat; incurrat verò in æternas inferni pœnas: nisi promissum reddiderit. Ne autem in huiusmodi damna incidat: excitulat se ad firmitatem, & stabilitatem in reddendo quod promissit. quare conijciat se in his angustias, ut constantior sit: copiosorem Deus præbet gratiam: se sua firmitati deest. Ne doleas (ait S. Augustinus) quod voto te obstrinxeris, sed gaude potius: quod non liceat tibi nunc facere, quod antea cum tuo damno faciebas: potius te ipsum excita ad standum promissis: Deus enim, qui tuum votum acceptavit, iuverit, ut explete possis, Felix necessitas, quæ meliorem affert exitum.

Hinc etiam alia excellentia oritur magis propria voti Virginitatis, & Castitatis: quòd scilicet spirituale cum Christo connubium perficiat ac stabiliat. Quomodò enim in carnali coniugio necessaria est aliqua promissio & obligatio, cui illud innitatur. ita perfecta spiritualis cum Christo desponsatio nõ sit solo proposito Castitatis, quòd potest sine peccato mutari; sed opus est voto, quòd obligationem imponit fidelitatis servandæ diuino, sponso. Ac propterea Castitatis votum est de essentia status religiosi: quòd talis desponsatio sit multò perfectior. Et hoc ipsam novam adfert firmitatem ne fidelitas celesti sponso debita, lædatur. Sicut sponsa, aut uxor maiorem habet in castitate firmitatem ob specialem obligationem, qua tenetur esse fidelis suo sponso & viro, etiam absenti.

ACCEDIT, quòd votum etiam addit firmitatem ex ea parte, quòd lascivus, & impudicus magis cauent tentare, & sollicitare eas virgines, quæ suam Castitatem Deo consecraverunt: timentes, ut merito debent, ne Deus iram suam in eos ostendat, sicut homines solent contra eos qui ipsorum uxores aggredi audent. Hoc præclare perpendit S. Ambrosius contra quendam, qui ausus fuerat tale delictum committere cum quadam Virgine, quæ vocabatur Susanna. Quid (inquit) dicam de te, filio serpentis, ministro Diaboli, templi Dei violatore; qui in vno delicto duo atrocissima coniunxisti, adulterium & sacrilegium, dum temere corpus prophanasti Christo oblatum, & consecratum: Cæce (ait S. Hieronymus) ne f Phinees arrepto pugione perforat te fornicantem cum Machabæa? Attende: peccatum tuum hædus esse peccato g Amon, qui oppressit Thamar sororem suam Virginem: virgo enim cõlectata plus est quam soror. Contra te clamat sanguis h Nabab, & vinea le- Znael, quæ cum lata esset Dei semente. tu eam in turpium voluptatum tuarum hortum convertisti. Aduersus te mittetur alter Elias, qui cruciatus & mortem tibi minetur, nisi tempestinè surgas à tuo peccato per pœnitentiam, Memento, (ait alibi S. Ambrosius) quid magnus Baptista dixerit Herodii: non licet tibi habere uxorem fratris tui viuentis: quamvis quòd libere hoc peccatum reprehendisset, martyrio fuerit affectus. quanto igitur æquius

23
23
Epist. 45.
ad Arimen-
tarium.

23
6.
Votum vir-
ginitatis
perficit con-
nubium
cũ Christo.

Status reli-
giosi essen-
tiale est vo-
tum Casti-
tatis.

7.
Lasciu mi-
nus tentans
post votum.
Lib. de ob-
iurgat one
contra Su-
sanna lap-
am c. 9. ab
aliquibus
tribuitur S.
Hieronymo
Ep. contra
Savinianũ
Dracon.
1 Num. 2. 8
g 2. Ro. 17. 14
13. Reg. 21.
Lib. de Virg.
ad sororem.
1 Mar. 6. 8.

est, temeritate reprehendere eorum, qui suas Christo sponsas rapunt: cum sit ipse frater natus maior, viuens & aternus. Gratias, inquit, diuinitati, quod hic nullus sit Herodes: utinam nulla Herodias. Tantis enim est zelus eius voti seruandi, ut virgines paratae sint martyrium potius subire, quam suae integritatis iacturam facere; & viri, mori potius eligant, quam in Regem suum Dominum peccare: dicentes cum castissimo Ioseph, *k quomodo possum multum facere & peccare contra Christum Dominum meum*, vel tangens te eius sponsam

§. II.

EX his deducere licet vltimam rationem, eo quod plurimi Sancti dicunt exaggerantes peccatum, votum hoc violantium: appellant enim illud turpissimum sacrilegium, adulterium iustissimum, valde abominandum contra Deum infidelitatem. Quamobrem dixit Apostolus a viduas post votum castitatis nubere volentes, habere damnationem. Respondit autem Sanctus Isidorus: non dixisse Apostolum, viduas quae nubunt; sed quae volunt nubere: nam aliqua id non facient, siue quod cogatur, re ipsa non facere; siue ex pudore abstineant: quae tamen, si vel corde desiderent, damnationem ipsam promerentur. Quanto igitur magis (ait S. Epiphanius) hanc poenam promerentur virgines, hoc votum violantes postquam ipsum Christum in sponsum acceperunt? Mulieri, (ait S. Basiliius) si nupsit, non permittitur, primo marito superstiti, virum alium accipere. Cum igitur Christus Virginum sponsum nunquam moriatur: nunquam eis licebit sponsum alium, absque grauissimo adulterij crimine, accipere. Quod si tantum est crimen thalamum violare viri terreni; quantum delibetur grauius violare thalamum regis caelestis? Vxor (ait S. Chrysostomus) non habet potestatem sui corporis, sed vir; & qui voto se Christo consecrauit, non habet potestatem sui corporis, sed Christus: cui facit iniuriam si alteri alicui illud tradat. Lapsus (ait S. Aug.) castitatis excelsioris peiora sunt adulterij. Si enim Christo iniuriam facit quaecumque vxor proprio viro suo fidelis non est: quanto maior censenda est iniuria eiusdem Christi; quod quae ipsius est sponsa, fidelitatem ipsi non seruet? Et cum viri aded zelent honestatem vxorum, & infideles sibi iniquissime puniant quomodo celabit Deus sponzarum suarum castitatem, punietque lapsum sibi infidelium, ut hac ratione reliquas frenet, & cautiore faciat: cum in modum ait idem Sanctus, quo vxor Luthi, cum Deus illam ex Sodomis eduxisset, & ex illis incendijs eruisset, in ipso itinere *respiciens post se, versa est in stultitiam salis*: ut stulti & inconstantes hoc exemplo saliantur, & cautiore fiant, ut discant in bono capto perseverare: Ita, inquam, is, quem Dominus nostro per votum castitatis ab incendijs & luxuriae flammis eripuit, si respicit post se, & votum suum transgreditur: timere potest, ne simili poena afficiatur, ut

8.

Violare votum est sacrilegium.

a 1. Tim. 5. 12.

Lib. 2. de officiis Eccles. c. 18.

S. Aug. lib. de bono viduae c. 9.

Haresi 6.

De vera

Virg. & Epi.

185. ad Virgine lapsam.

Epist. 6. ad

Theodor.

lapsam.

De bono viduae c. 12.

in Pl. 75. &

in Titul.

Psal. 83.

S. Greg. 3.

par Passo.

Admon. 28.

b Gen. 19.

26.

Deus inest.

seques

post facta

vota puniat.

magical